

**AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
IM. EUGENIUSZA PIASECKIEGO W POZNANIU**

**Filia w Gorzowie Wielkopolskim
Kierunek: Fizjoterapia**

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **PRZEDMIOT DO WYBORU – METODY TERAPII
DZIECI O SPECJALNYCH POTRZEBACH**

Kod przedmiotu: **ZWKF_FT_J_W_G.17_s**

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot/moduł: **Zakład Nauk Biologicznych**

Osoba odpowiedzialna za kartę – koordynator przedmiotu:

dr Justyna Forjasz

Osoby prowadzące przedmiot:

1. dr Justyna Forjasz
2. dr Mariola Radzińska

Data opracowania: **15.01.2024 r.**

1. Podstawowe informacje

Forma studiów	studia stacjonarne			
Stopień studiów	jednolite studia magisterskie			
Profil	praktyczny			
Specjalność	–			
Rok studiów / semestr	rok 4, semestr 8			
Status przedmiotu	do wyboru			
Język przedmiotu	polski			
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	seminaria	Inne
Wymiar zajęć	-	40	-	-
Liczba punktów ECTS	2			

2. Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie z metodami terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami.
C2	Opanowanie praktycznych umiejętności pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami.

3. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

- Podstawowa wiedza z zakresu pedagogii i psychologii

4. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:

Symbol	Efekty uczenia się dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu	Odniesienie do charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom 7)
EK1	posiada wiedzę na temat medycznych, psychologicznych i społecznych uwarunkowań rozwoju i pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami. Posiada wiedzę z zakresu metod terapii dzieci o specjalnych potrzebach, rozumie ich znaczenie w postępowaniu w wybranych zaburzeniach u dzieci	C.W11. C.W13.	P7S_WG P7S_WK
EK2	potrafi omówić i wdrożyć różne metody pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach, krytycznie ocenić zastosowane metody i zweryfikować ich zasadność.	C.W11. C.W13.	P7S_WG P7S_WK

5. Treści programowe

ĆWICZENIA		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
ĆW1	Dzieci o specjalnych potrzebach – omówienie treści przedmiotu, podstawowe definicje i pojęcia. Metody, formy i zasady pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach.	3
ĆW2	Dziecko z niepełnosprawnością w terapii pedagogicznej. Edukacja włączająca. Rola rodziców w pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach.	3

ĆW3	Diagnoza funkcjonalna. Ocena możliwości i potrzeb dziecka o specjalnych potrzebach. Planowanie i dokumentowanie zajęć z dziećmi o specjalnych potrzebach. Opracowanie dokumentów WOPFU i IPET.	3
ĆW4	Edukacja seksualna dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	3
ĆW5	Oligofrenopedagogika i tyflopädagogika – definicje, przyczyny oraz klasyfikacja niepełnosprawności intelektualnej, rozwój fizyczny dziecka, metody terapii.	3
ĆW6	Surdopedagogika – definicje, przyczyny oraz klasyfikacja. Rozwój psychofizyczny niesłyszących i niedosłyszących, metody terapii, komunikacja alternatywna. Rola aktywności fizycznej w terapii osób niesłyszących.	3
ĆW7	Tyflopädagogika - definicje, przyczyny, rozwój psychofizyczny osób niewidomych. Metody terapii, komunikacja alternatywna.	3
ĆW8	Edukacja i terapia dzieci z całościowym zaburzeniem rozwoju, w tym ze spektrum autyzmu. Trening umiejętności społecznych, metody oparte na integracji sensorycznej.	3
ĆW9	Edukacja i terapia dzieci niepełnosprawnych ruchowo i przewlekle chorych oraz niedostosowanych społecznie – pojęcia, etiologia, metody pracy.	3
ĆW10	Gry i zabawy w terapii dzieci ze SPE – współorganizacja Niebieskiego Biegu.	3
ĆW11	Metody w terapii pedagogicznej - integracja sensoryczna, metoda Dennisona, metoda Knillów.	2
ĆW12	Metody w terapii pedagogicznej – arteterapia, papieroplastyka, biblioterapia, ćwiczenia grafomotoryczne i terapii ręki, metoda Weroniki Sherborne.	2
ĆW13	Metody w terapii pedagogicznej – ćwiczenia grafomotoryczne i terapii ręki, metoda Weroniki Sherborne.	2
ĆW14	Metody w terapii pedagogicznej - rola aktywności fizycznej w terapii dzieci o specjalnych potrzebach - olimpiada specjalna, paraolimpiada. Place zabaw i zabawy podwórkowe w rozwoju dzieci.	2
ĆW15	Rola świadomości społecznej w terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami. Zaliczenie przedmiotu.	2
Razem		40

6. Metody dydaktyczne

M1	Prezentacja multimedialna.
M2	Wykład problemowy.
M3	Metoda projektów.
M4	Praca w zespołach.

7. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	40
Godziny bez udziału nauczyciela wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć	5

Przygotowanie planu terapii (metody pracy) dziecka	8
Przygotowanie do zaliczenia	2
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	55
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2

8. Metody oceny

a. Ocena formująca

F1	Zadanie projektowe – omówienie metody terapii, opracowanie konspektu i przeprowadzenie warsztatu w oparciu o tę metodę.
----	---

b. Ocena podsumowująca

P1	Zaliczenie praktyczne – udział w zajęciach z dziećmi ze specjalnymi potrzebami, zaplanowano: Niebieski Bieg kwiecień 2024.
----	--

c. Warunki zaliczenia przedmiotu

- obecność na zajęciach zgodnie z Regulaminem Studiów;
- pozytywna ocena z zadanie projektowego - poprawne opracowanie konspektu pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach w oparciu o wybraną metodę terapeutyczną i pozytywna ocena z przeprowadzonego warsztatu;
- aktywny udział w zaliczeniu praktycznym.

9. Kryteria oceny

Efekt uczenia się EK1	
na ocenę 2	Student nie opanował wiadomości dotyczących medycznych, psychologicznych i społecznych uwarunkowań rozwoju i pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami; nie zna podstawowych pojęć omawianych na zajęciach, nie orientuje się w problematyce przedmiotu. Student nawet przy dużej pomocy nauczyciela nie potrafi omówić zagadnień dotyczących rozwoju dzieci o specjalnych potrzebach, nie zna rodzajów dysfunkcji, niepełnosprawności, nie potrafi korzystać ze źródeł wiedzy. Student nie włącza się i nie angażuje się do realizacji zadań, swoim zachowaniem przeszkadza innym w realizowaniu zadań.
na ocenę 3	Student zna etapy ontogenezy dziecka i momenty krytyczne w rozwoju dziecka o specjalnych potrzebach. Potrafi wymienić rodzaje niepełnosprawności intelektualnych i fizycznych, dysfunkcji i zaburzeń, wymienić zasady i metody pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach, z pomocą podręcznika potrafi je opisać oraz omówić zasady diagnozy dziecka. Posiada ogólną wiedzę z zagadnień dotyczących terapii osób ze specjalnymi potrzebami. Student postępuje zgodnie z zasadami i normami społecznymi i etycznymi, utrwała nawyki pracy w zespole, dyskutuje w zakresie przyswojonej wiedzy.
na ocenę 4	Student omawia etapy rozwoju dzieci o specjalnych potrzebach. Potrafi omówić rodzaje niepełnosprawności intelektualnych i fizycznych, dysfunkcji i zaburzeń rozwojowych. Zna podstawowe zagadnienia diagnozy, potrafi wskazać zasadność i rolę zastosowanych metod i form w terapii. Potrafi analizować dokumenty związane z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Student rozwija i utrwała dobre nawyki pracy z wykorzystaniem przyswojonej wiedzy w celu uzyskania lepszej jakości pracy. Potrafi udzielić wskazówki dotyczące pracy z dzieckiem, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i predyspozycji.
na ocenę 5	Student posiada wiedzę o rozwoju ontogenetycznym dziecka ze specjalnymi potrzebami: szeroko omawia momenty krytyczne w rozwoju pod kątem wystąpienia symptomów niepełnosprawności zna specyfikę różnych niepełnosprawności dzieci,

	<p>potrzeby i trudności. Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę korzystając z różnych źródeł. Student potrafi zaproponować rozwiązanie złożonych problemów zawodowych, z uwzględnieniem oceny i diagnozy dziecka ze specyficznymi potrzebami. Potrafi analizować dokumenty związane z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Student rozwija i utrwała dobre nawyki pracy z wykorzystaniem przyswojonej wiedzy w celu uzyskania lepszej jakości pracy. Student rozumie potrzebę i możliwości wykorzystania wiedzy w ustawicznym dokształcaniu się. Potrafi formułować wskazówki dla grup społecznych związane z pracą z dziećmi o specjalnych potrzebach, uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości dziecka w doborze metod pracy terapeutycznej.</p>
Efekt uczenia się EK2	
na ocenę 2	<p>Student nie posiada praktycznej znajomości metod pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach, nie rozumie potrzeby stałego uaktualniania swojej wiedzy. Student nawet przy dużej pomocy nauczyciela nie potrafi wymienić metod i zasad pracy z dziećmi, sposobów oceny i diagnozy dziecka z niepełnosprawnościami, nie potrafi korzystać ze źródeł wiedzy. Student nie włącza się i nie angażuje się do realizacji zadań. Niezadowolająca wiedza i poziom opanowania kompetencji społecznych: nie potrafi zaprogramować pracy z dzieckiem, nie umie przeprowadzić diagnozy oraz wykorzystać wiedzy do doboru środków i metod pracy, nie potrafi krytycznie ocenić własnych i cudzych działań oraz dokonać weryfikacji proponowanych rozwiązań. Nie potrafi odtworzyć typowych rozwiązań, nie potrafi rozwiązywać zadań praktycznych o podstawowym stopniu trudności, nie potrafi korzystać ze źródeł wiedzy. Student nie przygotował konspektu zajęć z dziećmi o specjalnych potrzebach, nie zrealizował praktycznych zajęć z dziećmi.</p>
na ocenę 3	<p>Student zna zasady i metody pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach, posiada umiejętność organizacji zajęć z dziećmi, potrafi na podstawowym poziomie zaprogramować metody pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach oraz wykorzystać wyniki diagnoz do doboru metod i środków pracy, potrafi krytycznie ocenić własne i cudze działania oraz dokonać weryfikacji proponowanych rozwiązań. Student potrafi z pomocą nauczyciela dobrać metody i formy pracy. Przygotował konspekt zajęć z dziećmi o specjalnych potrzebach, uwzględniający podstawowe rozwiązania. Student postępuje zgodnie z zasadami i normami społecznymi i etycznymi, utrwała nawyki pracy w zespole. Student potrafi zaproponować rozwiązanie typowych problemów zawodowych. Student rozwija i utrwała dobre nawyki pracy z wykorzystaniem przyswojonej wiedzy w celu uzyskania lepszej jakości pracy. Potrafi udzielić wskazówki dotyczące zastosowanych metod w pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach, ukazując ich wpływ różnych obszary rozwoju dziecka. Student przygotował konspekt zajęć z dziećmi o specjalnych potrzebach, z uwzględnieniem podstawowych metod i środków pracy.</p>
na ocenę 4	<p>student posiada wiedzę i umiejętności praktyczne w zakresie terapii pedagogicznej, rozumie potrzebę pogłębiania swojej wiedzy w tym zakresie. Potrafi samodzielnie przeprowadzić diagnozę, dobrać metody pracy i środki w zależności od potrzeb dziecka, wyznaczyć jego mocne i słabe strony w rozwoju. Zna pojęcia dotyczące metod terapeutycznych, potrafi je samodzielnie dobrać do potrzeb dziecka. Korzystając z tabel, wykresów, siatek centylowych i norm, potrafi ocenić potrzeby dziecka. Student rozwija i utrwała dobre nawyki pracy z wykorzystaniem przyswojonej wiedzy w celu uzyskania lepszej wydajności i jakości pracy. Potrafi udzielić wskazówki dot. metod, zasad i środków pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach oraz wskazówki dotyczące indywidualnego ich doboru. Student przygotował konspekt zajęć z dziećmi o specjalnych potrzebach, z uwzględnieniem właściwych metod i środków pracy. Potrafi samodzielnie przeprowadzić zajęcia terapeutyczne.</p>
na ocenę 5	<p>Student posiada wiedzę o metodach, zasadach i formach pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych i potrafi ją zastosować w praktyce. Zna pojęcia dotyczące terapii pedagogicznej i oligofrenopedagogiki. Korzystając z norm potrafi</p>

	wyznaczyć wiek biologiczny; ocenić opóźnienie w rozwoju, mocne i słabe strony dziecka. Student potrafi zaproponować rozwiązanie złożonych problemów zawodowych, doboru metod i środków do pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach. Potrafi formułować wskazówki dla grup dzieci o specjalnych potrzebach, uwzględniając indywidualne potrzeby i słabe strony, schorzenia i sprzężenia. Potrafi zaprogramować diagnostykę dziecka oraz wykorzystać wiedzę do właściwego doboru środków i metod pracy. Potrafi krytycznie ocenić własne i cudze działania oraz dokonać weryfikacji proponowanych rozwiązań. Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę korzystając z różnych źródeł i wykorzystać poznane metody pracy z dziećmi; rozumie potrzebę stałego uaktualniania swojej wiedzy w tym zakresie. Student przygotował konspekt zajęć z dziećmi o specjalnych potrzebach, z uwzględnieniem nowoczesnych metod i środków pracy oraz indywidualnych możliwości i potrzeb dziecka. Potrafi samodzielnie przeprowadzić zajęcia terapeutyczne.
--	--

10. Macierz realizacji przedmiotu

Efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody dydaktyczne	Sposoby oceny
EK1	C.W11. C.W13.	C1	ĆW1 – ĆW15	M1, M2	F1, P1
EK2	C.W11. C.W13.	C1, C2	ĆW1 – ĆW15	M1–M4	F1, P1

11. Wykaz literatury

a. Literatura podstawowa

1.	Dykcik W., Szychowiak B. (red.), <i>Nowatorskie i alternatywne metody w teorii i praktyce pedagogiki specjalnej</i> , UAM Poznań 2001.
2.	Smith D., <i>Pedagogika specjalna</i> , tom 1 i 2, Warszawa 2009.
3.	Dykcik W., <i>Pedagogika specjalna</i> , UAM Poznań 1997–2009.
4.	Skorek E.M., <i>Terapia pedagogiczna</i> , tom 1 i 2, Kraków 2005.

b. Literatura uzupełniająca

1.	Kaja B., <i>Zarys terapii dziecka: metody psychologicznej i pedagogicznej pomocy wspomagającej rozwój dziecka</i> , Bydgoszcz 2001.
2.	Kowaluk M., <i>Efektywność terapii pedagogicznej dzieci z trudnościami w uczeniu się</i> , WUMCS Lublin 2009.
3.	Dąbrowska-Jabłońska I., <i>Terapia pedagogiczna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i praktyczne</i> , UO Opole 2012.
4.	Zwierzchowska. A., <i>Biomedyczne i pedagogiczne podstawy rozwoju i oceny dziecka specjalnych potrzeb edukacyjnych</i> , AWF Katowice 2015.
5.	Puszczałowska-Lizis E., Biała E., <i>Terapia osób o specjalnych potrzebach</i> , Warszawa 2013.

12. Zatwierdzenie karty przedmiotu do realizacji

.....
 (miejsowość, data) (kierownik zakładu) (dziekan wydziału)

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)